

A group of diverse school children in a classroom, many standing on desks and cheering enthusiastically. The children are of various ethnicities and are dressed in casual clothing. The classroom has green walls and wooden desks. The text is overlaid in large, bold, yellow font.

**Wychowanie do sukcesu
jako wyzwanie dla szkoły
przeciwko marginalizacji uczniów**

Teresa Wejner-Jaworska

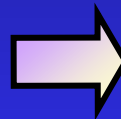
Plan wystąpienia

- **Dwie szkoły- prezentacja na etapie wyjściowym**
- **Podjęmowane zmiany w szkołach**
- **Metamorfozy szkół.**
- **Podsumowanie**

Marginalizacja

- Jako wynik braku wykształcenie niskiego statusu społeczno-ekonomicznego i prestiżu społecznego

- Na podnoszenie przyszłych szans życiowych uczniów ma wpływ proces edukacji – "Wielka Piątka" (edukacja , wychowanie, kształcenie, nauczanie, uczenie się)

**Kształcenie to system działań
zmierzających do tego, aby uczącej się
jednostce umożliwić poznanie świata,
przygotowane do zmieniania świata i
ukształtowanie własnej osobowości. To
znacznie więcej, niż tylko przekazanie
wiedzy podręcznikowej**

*WINCENTY OKOŃ
ZBIGNIEW KWIECIŃSKI
BOGUSŁAW ŚLIWERSKI*

Oto dwa przykłady szkół, które w procesie edukacyjnym i wychowawczym podjęły wyzwanie przeciwko marginalizacji uczniów dokonując gruntownej pozytywnej metamorfozy

- - szkoła średnia w Londynie**
- - szkoła podstawowa w Łodzi.**

Szkoła Średnia im. Świętego Tomasza Apostoła w w londyńskiej dzielnicy slumsów Southwork w Londynie

- Do szkoły usytuowanej w dzielnicy slumsów, liczącej 800 uczniów, uczęszcza młodzież w wieku od 11 do 18 lat - głównie są to uczniowie czarnoskórzy. Rodziny tych uczniów nie interesują się nauką swoich dzieci.
- W domach, którymi są często porzucone wraki samochodów, nie ma wody, światła i ogrzewania. Wielu z uczniów nie ma w ogóle gdzie mieszkać, a w ich środowisku rodzinnym dochodzi często do drastycznych awantur, przemocy i nierządu.
- Głód i przemoc to najczęstsze doświadczenia mieszkających tam dzieci, a doznają ich już od wczesnego dzieciństwa.
- W tej sytuacji uczęszczanie do szkoły było sporadyczne, a jeżeli uczeń pojawiał się w szkole, to nie posiadał żadnych pomocy edukacyjnych. Jego poziom wiedzy był na bardzo niskim poziomie.
- Jeszcze w roku 2012 w wynikach uzyskiwanych w egzaminach zewnętrznych szkoła miała najniższe notowania wśród wszystkich szkół w Londynie.

Szkoła Podstawowa nr 175 im. Henryka Rydla w Łodzi

- 61 rodzin objętych jest sądowym nadzorem kuratorskim z powodu zaniedbywania obowiązków przez rodziców, patologii, w tym alkoholizmu.
- około 30% znajduje się pod opieką MOPS - pomoc materialna i rzeczowa.
- Wielu uczniów jest zagrożonych niedostosowaniem : agresja słowna i czynna, brak znajomości przyjętych norm społecznych, kradzieże, zaburzenia emocjonalne, wagary, brak dyscypliny, niska kultura osobista, brak motywacji, słabe wyniki w nauce.
- Zdecydowana większość rodziców pozostaje bez pracy lub podejmuje pracę dorywczą.
- Rzadkością jest dziecko mające własny pokój, odpowiednie wyżywienie, przybory szkolne, dostęp do kultury..
- **W roku 2002 szkoła ta w pierwszym egzaminie zewnętrznym uzyskała najniższe wyniki w porównaniu innymi łódzkimi szkołami. Szczególnie nisko wypadła w porównaniu z wiodącą Szkołą Podst. nr 1, która jest usytuowana w pobliżu.**

**Czy w tak zaniedbanych
szkołach było możliwe
odnoszenie sukcesów
edukacyjnych uczniów a tym
samym przeciwstawienie się
marginalizacji?**

Dyrektor szkoły- Eamon Connolly pedagog z wcześniejszym doświadczeniu w kierowaniu placówką oświatową

- Wymienił ponad połowę kadre nauczycieli na pracowników młodszych i wyspecjalizowanych w pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. (usunąć stare nawyki)
- Nowy program szkoły, który jest wszystkim znany- w Internecie.
- Aktywnym działania na rzecz poprawy awansu społecznego, „wyrwać się”.
- Szkoła opiekuńcza wspólnota, odpowiedzialność „ciepły krąg”
- Szkoła jest czynna od godziny 7 rano do 18 po południu.
- Przed lekcjami i skorzystanie z kąpieli i przebrania się w mundurki szkolne.
- Uczniowie korzystają z posiłków – śniadania i obiadu.
- Po lekcjach korepetycje udzielne uczniom w zal. od ich potrzeb, zajęcia dodatkowe rozwijające zainteresowania oraz zajęcia terapeutyczne.
- W szkole przyjęto metodę punktowania+- uczniów za wykonane zadania, takie jak np.: za sprzątnięcie po sobie , odrabianie lekcji itp. Punkty są dodawane lub odejmowane za wykonanie lub niewykonanie zadania.
- Placówka została dobrze wyposażona w pomoce naukowe.
- Podczas przerwy na boisku szkolnym uczniowie grają w koszykówkę lub ping-ponga, a chętni mogą porozmawiać z dyrektorem w jego gabinecie.

W szkole im. Świętego Tomasza Apostoła w londyńskiej dzielnicy slumsów Southwork, w ciągu 5 lat nastąpiły ogromne zmiany w porównaniu z 2012 rokiem. Obecnie ma ona opinię dobrej i bezpiecznej szkoły.

- Inspekcja oświatowa stwierdziła, że w szkole poprawiło się zachowanie uczniów i bezpieczeństwo.

- Jej absolwentami są pełnowartościowi, samorealizujący się ludzie –szkoła stworzyła szanse życiowego sukcesu swoim absolwentom.

- Szkoła zajmuje obecnie 11 miejsce wśród wszystkich szkół w Anglii. W 2016 roku 82% uczniów podjęło studia wyższe (w 2012 – 38%), w tym dwoje w elitarnej uczelni w Cambridge.

W niderlandzkiej prasie, opisującego to, co stało się w tej szkole w okresie zaledwie 5 lat mówi o „cudzie nauczycielskim”

W Szkole Podstawowej nr 175 w Łodzi

- Sygnałem do zmiany – podobnie jak w Londynie – okazały się fatalne wyniki egzaminów zewnętrznych, jednak i tutaj – także jak w szkole angielskiej - nie skupiono się w procesie naprawczym wyłącznie na dydaktyce.
- **Dyrektor szkoły Beata Ciupińska**
- nie dokonała spektakularnej wymiany kadry pedagogicznej, ale wskazując kierunek przemian, wykorzystwała tkwiące w niej zasoby.
- Dyrektorka uważa, że nauczyciele, z którymi przyszło jej pracować, okazali się prawdziwymi pasjonatami *„Są otwarci na niełatwe środowisko uczniowskie. W tych sytuacjach trzeba umieć dostosowywać oddziaływanie społeczne w zależności od konkretnych sytuacji.*
- Podstawowym zadaniem dyrektora i nauczycieli oraz pracowników szkoły było znalezienie sposobu na zaspokojenie potrzeb dzieci, przede wszystkim tych podstawowych

Atrakcyjną ofertą aktywności pozalekcyjnej i zachętę dla uczniów jest : **Teatr**

- *„Zajęcia pozalekcyjne, w formie aktywności teatralnej, pozwalają wpoić dzieciom zasady postępowania przydatne w osiąganiu dobrych wyników w nauce, w odnoszeniu sukcesów szkolnych i życiowych. Kształtują charakter, pomagają w rozwijaniu ważnych w życiu umiejętności, takich jak rozwiązywanie trudnych problemów, kierowanie czy przewodzenie grupie, organizowanie zajęć sobie i innym. Autorami najlepszych pomysłów i największych sukcesów życiowych nie zawsze są uczniowie zdobywający najlepsze oceny. Często dzieci uzyskujące przeciętne oceny osiągają największe sukcesy w wielu dziedzinach – głównie dzięki systematyczności i pracowitości oraz możliwości rozwijania swoich zainteresowań”.*
- Od siedmiu lat jest organizatorem Międzyszkolnego Przeglądu Teatrów Szkolnych "Wszystko Gra" o zasięgu wojewódzkim.

Szkołę wyróżnia jej działalność artystyczna oraz promowanie zdrowego trybu życia.

- *Uczniowie zdobywają główne nagrody w konkursach plastycznych, na poziomie ogólnopolskim, m.in. XV Ogólnopolski Festiwal Sztuki Małego Dziecka „Światło” - część plastyczna, „Barwy jesieni”, „Fokus na Wilkonia”, „Lalka z legend”, „Wydarzenie, które zmieniło bieg historii”, „Do 4 razy sztuka”.*
- *Akcje i konkursy, np.: „Zdrowe drugie śniadanie”, „Wiosenny Tydzień Promocji Zdrowia”, „Nie pal przy mnie, proszę”, Koło Miłośników Zdrowego Żywienia „Pychodajnia”.*
- *Sukcesy w konkursach prozdrowotnych i proekologicznych, „Międzyszkolnym Konkursie Ekologicznym, Ogólnopolskiej Olimpiadzie Przyrodniczej*
- **Certyfikaty „Szkoły Promującej Zdrowie” i „Promotora Recyclingu”.** *„Sprzątanie świata” i „Moje miasto bez elektrośmieci”.*
- *Uczniowie nabywają umiejętności udzielania pierwszej pomocy akcja „Serce na start”, są również inicjatorami „Bezpiecznych przerw”.*
- *Wychowanie i rozwijanie kompetencji społecznych poprzez działalność Samorządu Uczniowskiego.*

Trenujemy na
zajęciach
„Ortograffiti”

w sześciu
grupach

Mamy już sporą grupę „naśladowców” -
oni pracują z „Bratkim”

ZORGANIZOWALIŚMY W TYM
ROKU
I MIĘDZYSZKOLNY KONKURS
RECYTATORSKI
„ORTO - STROFKI”.

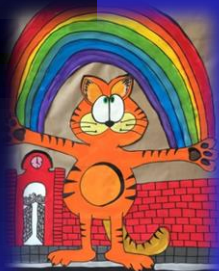
**Jesteśmy
wszechstronnie
utalentowani**

**Bierzemy udział w różnych
zajęciach pozalekcyjnych**

Działamy w Szkolnym teatrze „Maska”

Malujemy na zajęciach Koła plastycznego...

i po ścianach

Przygotowujemy zdrowe przekąski w „Psychodajni” ...

Świeżnie
czujemy
się
w
łańcu

Biorąc pod uwagę wyniki z 2002 r. (stanin najniższy) należy uznać, że szkoła odniosła sukces edukacyjny, gdyż wyniki szóstoklasistów uległy poprawie i od trzech latach utrzymują się podobnym poziomie

Wyniki sprawdzianu szkoły dla klas VI w ostatnich trzech latach przedstawiają się następująco:

- w 2013 r. – 58,4% (stanin średni),
- w 2014 r. – 59,5% (stanin niżej średni)
- w 2015 r. – 67,1% (stanin niżej średni),
I cz. 61%, II cz. 73,2%,
- w 2016 r. – wynik średni.

Analiza wyników sprawdzianu zewnętrznego w roku 2013/14, wyniki szkół ze sprawdzianu 2015 OKE w Łodzi, wyniki egzaminu zewnętrznego 2016 arkusz standardowy OKE w Łodzi

W porównaniu do wyników prezentowanych na wykresach 1 i 2 oraz tabeli nr 1 z wynikami dwóch łódzkich szkół w roku 2002, należy powiedzieć, że wyniki te są obecnie całkowicie porównywalne – szczególnie w odniesieniu do przedmiotów humanistycznych.

- **Nauczyciele dostrzegają poprawę w następujących obszarach:**
- **umiejętności polonistyczne:** budowanie wypowiedzi pisemnej pod względem stylistycznym, interpunkcyjnym, ortograficznym; uczniowie w większości (w 2015 r. - 100%) podejmują próbę napisania wypracowania; prace spełniają kryterium objętości, są zgodne z tematem; uczniowie lepiej wnioskują na podstawie tekstu;
- **umiejętności matematyczne:** stosowanie kolejności działań, potęgowanie, dokonywanie obliczeń procentowych, zegarowych, odczytywanie i interpretowanie danych z diagramu;
- **język angielski:** rozumienie ze słuchu.

Wyniki sprawdzianu w 2016 roku, OKE w Łodzi 2016 r..

Uczniowie po ukończeniu szkoły kontynuują naukę w gimnazjach, następnie w szkołach ponadgimnazjalnych, a później na studiach.

Dyrektorzy szkół gimnazjalnych, do których uczęszczają absolwenci szkoły podkreślają ich uspołecznienie, talent organizacyjny, kreatywność, gotowość do pracy na rzecz innych, co nie jest normą w przypadku obecnych nastolatków.

Sukcesy obu szkół zapewniło:

- dostrzeżenie uwarunkowania uczenia się z warunkami społecznego funkcjonowania uczniów'; powiązanie życia szkoły z życiem uczniów;
- tworzenie opiekuńczej, „ciepłej wspólnoty”, dla ucznia i jego rodziny
- dostrzeżenie indywidualnych problemów uczniów
- profesjonalizacja wsparcia pedagogicznego
- oryginalny pomysł na szkołę
- atrakcyjna oferta zajęć pozalekcyjnych
- rozwijanie kreatywności
- podnoszenie samooceny uczniów
- myślenie kategoriami przyszłego, życiowego sukcesu ucznia